

[Gade]

skal det underlige ord »handelsgødning« også ændre betydning fra i dag, hvor det kun betyder kunstgødning, til også at betyde husdyrgødning. Det skal ske ved, at husdyrgødning bliver lige så værdifuld for landmændene som anden gødning. Det er i virkeligheden en politisk afgørelse, om husdyrgødning skal opfattes som affald eller som værdifuld gødning. Vi må via afgifter og andre forslag skabe et sådant forhold mellem de to typer gødning, at husdyrgødningen også får værdi.

I SF mener vi, at der skal være mere end fem måneders opbevaringskapacitet af gylle, men det er klart, at kapaciteten skal ses i forhold til, hvilke konkrete ændringer i driften man kan få gennemført. Vi siger forbud mod markmødding og forbud mod udbredning på bar jord indtil 1. december, fastsættelse af maksimumsgrænser for kvælstofforbruget og regler om hurtig nedpløjning.

Tilsyneladende har biogasanlæg ikke været inde i billedet i forbindelse med etablering af forlænget opbevaringskapacitet for gylle. Det er ganske givet en kombination, der vil kunne være til stor hjælp for mange landsbysamfund, ligesom sådanne fælles gyllecentraler vil være neutrale i forhold til antal bedrifter med animalsk produktion, ja, det ville måske endda kunne medføre en økonomisk fordel. Tilskud til sådanne anlæg vil vi i SF hellere være med til end de helt generelle tilskud, som ministeren lægger op til.

Planen omhandler også andre områder end landbrugets forurening. Jeg skal ikke sige mange ord om det, men hæfte mig ved to områder.

Først ministerens lidt vage betragtninger om, at der i forbindelse med godkendelse af regionplantillæggene i 1985 vil blive tale om, at der måske fra statslig side skal fastsættes generelle udledningsgrænser. I SF støtter vi de synspunkter, som Danmarks Naturfredningsforening har fremført om, at en række større udledninger af organisk stof og næringssalte ikke hensigtsmæssigt kan styres alene via recipientkvalitetsplanerne.

Det andet er, at der er behov for en international indsats på dette område, og SF skal opfordre til, at regeringen fører en meget udfarende politik overalt, hvor miljøspørgsmål drøftes internationalt, for at støtte de kræfter i andre lande, der presser på for at

undgå en meget omfattende miljødelæggelse af vore have.

Det er i handlingsplanen afslørende, at den såkaldte plan ikke på nogen måde prøver at dokumentere, hvilket miljøresultat de foreslåede forbedringer vil få, og jeg skal sige det så klart som muligt, at SF ikke falder i svime over, at man nu vil håndhæve gældende bestemmelser; det burde man jo have gjort for længst.

Vi er tilfredse med, at forslaget nu skal debatteres videre i miljøudvalget, og vi skal gøre vort til, at der kommer et langt bedre resultat ud af det. Hvis der skal blive tale om det, som miljøministeren taler om: et bredt flertal i folketinget for de nødvendige tiltag, så skal regeringen flytte sig endda meget langt, og vi vil under alle omstændigheder ikke give nogen som helst regering en snor på fem år på et så vigtigt område.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil gerne som indledning til denne debat komme med en enkelt generel betragtning vedrørende miljøproblemer: prioriterer vi overhovedet inden for miljøområdet? Og i bekræftende fald, efter hvilke retningslinjer? I hvert fald må man sige, at det ikke kan være folketinget, der gør det.

Det fører mig til at sige, at jeg synes, vi efterhånden har behov for en lidt mere samlet overordnet oversigt over, hvad det egentlig er for nogle problemer, vi står med, og hvad det er for nogle problemer, vi møder. Når jeg lægger vægt på det, er det, fordi jeg synes, at det, der foregår, er en lille smule symptomatisk for vores debat. Vi tog en stor tur her sidste år omkring svovlforureningen, nu tager vi turen om nitratforureningen, og så kommer der formentlig en tur om et eller andet andet område om et år, når vi atter har kræfter til det. Men sig mig en gang: har vi egentlig en prioritering i det, vi foretager? Er det det vigtigste, vi foretager os, eller er andre områder nok så vigtige?

Man kan nævne nogle af de samrådspørgsmål, der har været stillet i miljøudvalget i dag, man kan nævne tidligere samrådspørgsmål og ting som affaldsproblemer og lossepladser, hele tungmetalsiden overhovedet. Det bliver nogle underlige små hjørner, vi får diskuteret, hver for sig utrolig vigtige, men sat på dagsordenen mere eller mindre